

Indkaldelse til møde i Gudenåkomitéen/VOS

26. september 2014 kl. 09.00 – 12.00

Viborg Rådhus, Prinsens Allé 5, 8800 Viborg, mødelokale M5

Der blev serveret morgenkaffe og let frokost

26. september 2014

Dagsorden:

- 1. Velkomst** (kl. 09.00 – 09.05)
v./ Flemming Lund
- 2. Godkendelse af dagsorden** (kl. 09.05 – 09.10)
v./ Flemming Lund

Gudenåkomitéens vandoplandsopgaver – alle 13 kommuner i vandoplandet til Randers Fjord er inviterede og har beslutningskompetence til punkt 3 og 4

- 3. Orientering om Vandråd Randers Fjord** (kl. 09.15 – 09.25)
v./ Jørgen Jørgensen
- 4. Kvælstof- og fosforvandoplandsplan** (kl. 09.25 – 09.35)
v./ Jørgen Jørgensen

1

Gudenåkomitéen

- 5. Gudenåkomitéens formandsperiode og sekretariatets placering** (kl. 09.35 – 10.05)
v./ Jørgen Jørgensen
- 6. Studietur 2015** (kl. 10.05 – 10.10)
v./ Majbritt Kjeldahl Lassen
- 7. Laksebestandsrapporten** (kl. 10.10 – 10.15)
v./ Jørgen Jørgensen
- 8. Etablering af gyde- og opvækstpladser for laksefisk i Gudenåen neden for Tangeværket** (kl. 10.15 – 10.25)
v./ Jens Albert Hansen

Pause (10.25 – 10.40)

Sejlads

- 9. Koncessioner** (kl. 10.40 – 10.50)
v./ Jørgen Jørgensen

Orientering

- 10. Orientering om Sekretariatets opgaver i 2014 samt orientering fra GudenåSamarbejdet** (10.50 – 11.05)
v./ Jørgen Jørgensen

- 11. Orientering om nye hjemmesider** (kl. 11.05 – 11.10)
v./ Majbritt Kjeldahl Lassen

- 12. Orientering fra kommunerne om budgetforhandlinger** (kl. 11.10 – 11.30)
v./ Flemming Lund

- 13. Punkter til næste møde** (kl. 11.30 – 11.35)
v./ Flemming Lund

- 14. Eventuelt** (kl. 11.35 – 11.45)
v./ Flemming Lund

Bilagsoversigt

Bilag 1: Referat fra 3. møde i Vandråd Randers Fjord

Bilag 2: Dagsorden for 4. møde i Vandråd Randers Fjord

Bilag 3: Kvælstof-vandoplandsplan (N-VOP)

Bilag 4: Kortbilag til N-VOP

Bilag 5: Fosfor-vandoplandsplan (P-VOP)

Bilag 6: Kortbilag til P-VOP

Bilag 7: Undersøgelse af antallet af opgangslaks i Gudenåen 2013

Bilag 8: Notat om tildeling af ledige fartøjskoncessioner i Gudenåsystemet

Der er vedlagt i alt 8 bilag til denne dagsorden

Politisk deltagelse

Flemming Lund
Lene Tingleff
Kurt Andreassen
Jens Szabo
Lars Søgaaard*
Ole Pilgaard Andersen
Jarl Gorridsen
Per Dalgaard

Organisation

Viborg Kommune
Hedensted Kommune
Favrskov Kommune
Skanderborg Kommune
Randers Kommune
Horsens Kommune
Silkeborg Kommune
Syddjurs Kommune

Teknisk deltagelse

Jørgen Jørgensen
Jens Albert Hansen
Morten H. Jespersen
Keld Rasmussen
Ann Ammitzbo
Bjarke H. Jensen
Hanne Wind-Larsen
Hans Brok-Brandt
Majbritt Kjeldahl Lassen
Anni Nørskov Mørch

Organisation

Viborg Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Horsens Kommune
Favrskov Kommune
Hedensted Kommune
Randers Kommune
Skanderborg Kommune
Gudenåkomitéens sekretariat
Gudenåkomitéens sekretariat

Afbud

Nels G. Markussen
Anette Marquardsen
Keld Andersen
Hanne Stadsgaard Jensen
Bent Mortensen
Jesper Hahn-Pedersen
Mogens Bjørn Nielsen
Lotta Dybdahl Sandsgaard
Peter Holm
Steen Ravn Christensen
Annette Holm Bonde
Jens Meilvang

Organisation

Randers Kommune
Hedensted Kommune
Vejle Kommune
Viborg Kommune
Odder Kommune
Ikast-Brande Kommune
Aarhus Kommune
Norrdjurs Kommune
Norrdjurs Kommune
Syddjurs Kommune
Vejle Kommune
Norrdjurs Kommune

*= suppleant for Jens Peter Hansen

Punkt 1. Velkomst

Præsentation af den nye formand for Gudenåkomitéen, Flemming Lund (S) samt en præsentationsrunde af Gudenåkomitéens medlemmer samt deltagende embedsmænd.

Sekretariatet vil frem til uge 50 have en udenlandsk praktikant, Anna Brand. Anna er 24 år gammel, halvt britisk og halvt svensk, og har en mastergrad fra Edinburgh i Global Environment, Politics, and Society.

Punkt 2. Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- dagsordenen til Gudenåkomitéens møde 26. september 2014 godkendes

Referat

Indstillingen godkendt

3. Orientering om Vandråd Randers Fjord

Tidligere behandling

Gudenåkomitéen udpegede på mødet 21. februar 2014 Gudenåkomitéens sekretariat og dermed Viborg Kommune som sekretariat for vandrådet for vandopland Randers Fjord. Det blev endvidere besluttet, at Gudenåkomitéens sekretariat i samarbejde med administrationen i oplandskommunerne koordinerer og tilrettelægger udarbejdelsen af udkast til indsatsplan, ligesom Gudenåkomitéens formandskab og sekretariat faciliterer, at eventuelle prioriteringsmæssige dilemmaer løses.

Det blev også besluttet, at sekretariatskommunens ressourceforbrug i forbindelse med vandrådsarbejdet og udarbejdelse af indsatsprogram finansieres af oplandskommunerne med udgangspunkt i en oplandsfordelingsnøgle.

Ved Gudenåkomitéens møde den 4. juni 2014 orienterede sekretariatet om status for vandrådsarbejdet.

Baggrund

Kommunerne har i forbindelse med 2. generation af vandplaner fået til opgave at udarbejde udkast til indsatsplaner for den supplerende vandløbsindsat. Arbejdet skal foregå i dialog med et vandråd, bestående af foreninger og organisationer med interesse for beskyttelse og benyttelse af vand.

Vandrådet har ingen beslutningskompetence, men kan rådgive om indsatsen på et overordnet niveau. Når det endelige forslag indsendes til Miljøministeriet, kan vandrådet komme med udtalelser, herunder mindretalsudtalelser, der vedlægges det endelige forslag.

Vandrådet for vandopland Randers Fjord blev nedsat i marts 2014, og har nu afholdt 3 møder. Referater fra de to første var vedlagt dagsorden til Gudenåkomitéens møde den 4. juni, og referatet fra det 3. møde, der blev afholdt 12. juni 2014, er vedlagt (bilag 1). Der er endvidere afholdt en besigtigelse den 23. maj 2014.

Flere kommuner i oplandet har udover selve vandrådet også afholdt møder med lokale interessenter, som oftest med udgangspunkt i kommunens Grønne Råd.

På mødet den 12. juni blev kommunernes forslag til indsatsplan forelagt for vandrådet. Forslaget blev behandlet i grupper under vejledning af en proceskonsulent, og den efterfølgende opsamling viste generelt tilslutning til den udvælgelse som kommunerne havde foretaget. Der blev udtrykt tilfredshed med at fjernelse af spærringen ved Vestbirk Vandkraftværk var udvalgt som en af de store indsatser, der åbner op for passage til over 190km vandløb.

Den konstruktive tilgang til arbejdet, som kendetegnede de to første vandrådsmøder, fortsatte i det 3. møde. Vandrådet udtrykte dog utilfredshed med at det ikke var muligt for andre end kommunerne at få adgang til at se hvilke indsatser der kunne vælges mellem i det planlægningsværktøj som Naturstyrelsen har stillet til rådighed.

Kommunerne har efterfølgende foretaget mindre tilretninger af forslaget, som nu gennemgår den politiske behandling i hver kommune. Det samlede forslag til indsatsplan vil blive fremlagt på det 4. vandrådsmøde den 25. september 2014. Dagsordenen for mødet er vedlagt som bilag 2. På Gudenåkomitéens møde den 26. september vil hovedkonklusionerne fra Vandrådets 4. møde blive fremlagt. Vandrådets eventuelle udtalelser vil blive vedlagt fremsendelsen til Miljøministeriet, som skal ske senest den 7. oktober 2014.

Bilag

Bilag 1: Referat fra 3. vandrådsmøde

Bilag 2: Dagsorden til 4. vandrådsmøde

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Referat

Indstillingen godkendt.

Jørgens Jørgensen orienterede om Vandrådets beslutninger og afsluttende møde.

4. Kvælstof- og fosforvandoplandsplan

Baggrund

Vandoplandsstyregruppen (VOS) for Randers Fjord består af de 7 kommuner i Gudenåkomitéen, suppleret af Syddjurs, Norddjurs og Vejle kommune. De statslige vandplaner for første planperiode har udpeget hvor stor en reduktion af tilførslen af næringsstoffer til søer og fjorde de enkelte oplande skal opnå, og virkemidlerne til at opnå denne reduktion samt den økonomiske ramme for arbejdet er også udpeget af staten. I hvert vandopland skal der løbende udarbejdes Vandopplansplaner (VOP'er) med projektlister for henholdsvis indsatsen for reduktion af belastningen med kvælstof (N-VOP) og fosfor (P-VOP).

Ændringer i VOP'erne, hvis der tages projekter ud eller sættes nye ind, skal godkendes af VOSen.

Naturstyrelsen har anmodet om en opdatering af N-VOP og P-VOP senest den 5. september 2014.

Sekretariatets bemærkninger

Ved mødet den 4. juni 2014 blev en revideret N-VOP godkendt.

I starten af 2014 blev rammen for Randers Fjord-oplandet nedsat med 11 mio. kr., og flere projekter blev derfor taget ud og placeret på en venteliste. Der er siden opstået mulighed for at overføre midler fra vandoplande der har svært ved at bruge deres økonomiske ramme, til andre oplande, der har projekter på venteliste. I juni måned deltog sekretariatet i en temadag med KL, Naturstyrelsen og andre vandoplande, hvor overflytning af midler blev drøftet. Her bød vi ind med et ønske om at få overført ca. 5 mio kr til et projekt ved Granslev By Enge i Favrskov Kommune, som vurderes at kunne nå frem til ansøgning om realisering inden udgangen af 2015.

Ønsket blev imødekommet, og rammen er derfor pr. 16. juli 2014 kun nedsat med 6 mio. kr i forhold til den oprindelige, og lyder således på 60.300.000kr. Rammen for hvor meget kvælstoftilførslen til Randers Fjord skal reduceres med, er tilsvarende nedsat. En revideret N-VOP med det nye projekt og de nye rammer er indsendt til Naturstyrelsen den 29. august 2014, med forbehold for politisk godkendelse.

Den reviderede N-VOP, med tilhørende kortbilag, er vedlagt som hhv. bilag 3 og 4. I forhold til det der blev indsendt er den nye politiske formand indsat, og listen opdateret så det fremgår hvilke projekter der har fået tilsagn om tilskud til forundersøgelse.

I P-VOPen indgik ved sidste revision 4 projekter. Der er nu søgt om tilskud til realisering af projektet Hinge Sø-Alling Sø (Silkeborg Kommune), samt søgt om tilskud til forundersøgelse af projektet ved Ring Kloster Å i Skanderborg Kommune og projektet ved Mørke Mose (Syddjurs Kommune). Silkeborg-projektet har desværre vist sig at blive noget dyrere end først antaget, hvilket altovervejende skyldes at det siden det første budgetoverslag blev lavet er blevet muligt at købe og sælge jord ved en jordfordeling i forbindelse med P-projekterne. Dette instrument gør det i mange tilfælde nemmere at gennemføre projekterne, men også dyrere.

Den Nationale Styregruppe vedtog i maj at omfordele nogle af midlerne til P-projekter mellem vandoplandene, og Randers Fjord-oplandet fik tildelt yderligere 1 mio kr. Dette er desværre ikke nok til at dække budgetforøgelsen i Silkeborg Kommunes projekt.

Det foreslås derfor at skifte et af de to små projekter der endnu ikke er forundersøgt (Stigsbækken i Viborg Kommune) med et andet, mindre projekt i samme kommune, for at frigøre midler til realisering af projektet ved Hinge Sø – Alling Sø.

En revideret P-VOP er indsendt til Naturstyrelsen den 2. september 2014, med forbehold for politisk godkendelse. Den er vedlagt som bilag 5, med tilhørende kortbilag (bilag 6). I forhold til det der blev indsat er den opdateret med navnet på den nye politiske formand og mindre justeringer i data om Mørke Mose-projektet.

Bilag

Bilag 3: N-VOP version 4.9

Bilag 4: Kortbilag til N-VOP

Bilag 5: P-VOP version 3.0

Bilag 6: Kortbilag til P-VOP

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- den reviderede N-VOP og P-VOP godkendes

Referat

Indstillingen godkendt.

5. Gudenåkomitéens formandsperiode og sekretariatets placering

Baggrund

På Gudenåkomitéens møde den 4. juni 2014 blev det besluttet, at Gudenåkomitéens organisering og placering skulle drøftes på Gudenåkomitéens 3. møde i 2014. Herunder bl.a. formandsperiodens længde, mulighed for permanent placering af Sekretariatet, mulighed for fast mødelokalitet for Gudenåkomitéens møder og mødeafholdelse.

Sekretariatets bemærkninger

Sekretariatet fremsætter følgende 6 scenarier (5 forskellige + en variant af en af modellerne) for en fremtidig organisering og placering af Gudenåkomitéens Sekretariat.

1. Gudenåkomitéen forsætter som nu – ny Sekretariats-og formandskommune hvert 2 år.
2. Ny Sekretariats-og formandskommune hvert 4 år
3. Ny Formandskommune hvert 4 år, fast Sekretariatskommune
4. Konstituering fastlægger Formandskommunen hvert 4. år – fast Sekretariatskommune
4.b: som model 4, blot følger Sekretariatets placering formandskommunen
5. Fast Sekretariats- og formandskommune

1. Gudenåkomitéen forsætter som nu – ny Sekretariats-og formandskommune hvert 2 år	
√ Nærhedsprincippet - større indsigt/engagement i Gudenåkomitéens arbejde at have Sekretariatet	÷ Flytningen af Sekretariatet medfører betydeligt ressourceforbrug (både i tid og penge). Arbejdsbyrden hermed og usikkerheden ang. næste tjenestested kan gøre det svært at fastholde medarbejdere med videnstab til følge
√ Arbejdsbyrden er kortvarig	
√ Dynamik – nye vinkler	
√ Sekretariatet får indsigt i kommunernes forskellige Gudenårelaterede interesser	÷ Svært at opretholde optimal sekretariatsbetjening, når systemer og arbejdsgange ændres hvert 2. år (effektivitetstab)
	÷ Manglende kontinuitet – problematisk ved udarbejdelse af f.eks. udbudsmateriale
	÷ Varierende og svært sammenlignelige budgetter pga. udbetaling af feriepenge og 6. ferieuge (billigt år 1, dyrt år 2)
	÷ Dokumenter journaliseres i forskellige kommuner

2. Ny Sekretariats- og formandskommune hvert 4 år

<ul style="list-style-type: none"> √ Nærhedsprincippet (større indsigt/engagement i Gudenåkomitéens arbejde at have Sekretariatet) vil fortsat gælde √ Arbejdsbyrden er relativt kortvarig √ Periodens længde sikrer både dynamik og kontinuitet √ Sekretariatet får indsigt i kommunernes forskellige Gudenårelaterede interesser	<ul style="list-style-type: none"> ÷ Forsat dyrt og tidskrævende at flytte Sekretariatet ÷ Hvert 4. år besværliggøres opretholdelsen af optimal sekretariatsbetjening (effektivitetstab) ÷ 1. og 4. år varierer budgetlægningen ÷ Dokumenter journaliseres i forskellige kommuner
---	--

3. Ny Formandskommune hvert 4 år, fast Sekretariatskommune

<ul style="list-style-type: none"> √ Nærhedsprincippet (større indsigt/engagement i Gudenåkomitéens arbejde at have Sekretariatet) vil fortsat gælde √ Arbejdsbyrden er relativt kortvarig √ Perioden er kort nok til at sikre dynamik, men lang nok til at sikre kontinuitet og stabilitet. √ Lettere at rekruttere + fastholde medarbejdere (minimering af videnstab) √ Variationerne i budgetterne vil forsvinde √ Alle dokumenter om Gudenåkomitéens arbejde vil være journaliseret i én kommune.	<ul style="list-style-type: none"> ÷ Formandskabet er oftest placeret i en anden kommune end Sekretariatskommunen ÷ Arbejdsbyrden er langvarig for Sekretariatskommunen ÷ Risiko for, at Formandskabet kan føle, at Sekretariatskommunen "styrer" ÷ Sekretariatet kan komme i loyalitetsproblemer - mellem fysisk arbejdsplads og Formandskab
--	--

4. Konstituering fastlægger Formandskommunen hvert 4. år – fast Sekretariatskommune

<p>√ Valg af Formand bliver i højere grad personrelateret</p> <p>√ Sekretariatsbetjeningen bliver stabil</p> <p>√ Variationerne i budgetterne vil forsvinde</p> <p>√ Lettere at rekruttere + fastholde medarbejdere (minimering af videnstab)</p> <p>√ Alle dokumenter er journaliseret ét sted</p>	<p>÷ Formandsskabet er oftest placeret i en anden kommune end Sekretariatskommunen</p> <p>÷ Arbejdsbyrden er langvarig for Sekretariatskommunen</p> <p>÷ Risiko for, at Formandskabet kan føle, at Sekretariatskommunen ”styrer”, såfremt der ikke er sammenfald mellem disse</p> <p>÷ Sekretariatet kan komme i loyalitetsproblemer – komme i klemme mellem fysisk arbejdsplads og Formandskab, såfremt der ikke er sammenfald mellem disse</p>
---	--

4a. Konstituering fastlægger Formandskommunen hvert 4. år – Sekretariatets placering følger Formandskommunen

<p>√ Valg af Formand bliver i højere grad personrelateret</p> <p>√ Sekretariatet og Formandskabet er placeret i samme kommune</p>	<p>÷ Hvis konstitueringen ændrer Formandskabet, skal Sekretariatet flytte, hvilket forsat dyrt og tidskrævende (effektivitetstab)</p> <p>÷ Muligheden for skiftende formandskab bringer et usikkerhedselement med sig for Sekretariatets medarbejdere pga. skiftende arbejdssted - kan gøre det svært at fastholde medarbejdere med videnstab til følge</p> <p>÷ Budgetlægningen vil ved flytning af Sekretariatet variere ved 1. og 4. år i en ny Formandskommune</p> <p>÷ Yderst vanskeligt at forberede flytningen både for modtagende og afgivende Sekretariatskommune</p> <p>÷ Dokumenter journaliseres i forskellige kommuner</p>
---	---

5. Fast Sekretariats-og formandskommune

√ Sekretariatsbetjeningen bliver stabil	÷ Nærhedsprincippet (større indsigt/engagement i Gudenåkomitéens arbejde at have Sekretariatet) er sat ud af spil
√ Budgetlægningen vil efter 1. år være stabil	
√ Lettere at rekruttere + fastholde medarbejdere (minimering af videnstab)	÷ Arbejdsbyrden er langvarig
√ Alle dokumenter er journaliseret ét sted	÷ Risiko for at ikke alle kommuners interesser tilgodeses ligeligt
	÷ Mistet dynamik

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen diskuterer mulighederne for en ny organisering og placering af Gudenåkomitéens Sekretariat.
- Sekretariatet på baggrund af diskussionen udarbejder et beslutningsgrundlag, til næstkommende Gudenåkomitémøde.

Referat

Gudenåkomitéen diskuterede mulighederne for en ny organisering og placering af Gudenåkomitéens Sekretariat.

Til næstkommende Gudenåkomitémøde fremlægger Sekretariatet modeller for en fremtidig organisering af GudenåSamarbejdet.

Med udgangspunkt i diskussionen på dette og næstkommende møde fremlægger sekretariatet modeller til den fremtidige organisering af Gudenåkomitéens samlede opgaveportefølje på et kommende komitémøde.

6. Studietur 2015

Baggrund

Gudenåkomiteén tager hvert andet år på studietur – næste studietur er programsat til 2015. Gudenåkomiteén betaler studieturen for de politiske medlemmer samt sekretariatets koordinator og projektleder. Teknikere fra medlemskommunerne kan deltage i studieturen, men kommunerne betale selv for denne deltagelse. VisitGudenaa og OplevGudenaa vil også blive inviteret med på studieturen ved egenbetaling.

Turen i 2013 gik til Sverige, og et af hovedformålene med turen dengang var at finde inspiration til at udvikle lystfiskeriet ved Gudenåen. Med henblik på at Gudenåkomiteén vælger fokus, og destination og tidspunkt for den forventede studietur 2015, fremsætter Sekretariatet nedenstående:

Sekretariatets bemærkninger

Holland	Fokus ► velfungerende samarbejde på tværs af kommunegrænser
	I Holland sørger 27 såkaldte ”water boards” for den lokale og regionale forvaltning af alt, der har med vand at gøre. De er ansvarlige for bl.a. forebyggelse af oversvømmelser, sikring af vandkvalitet og behandling af spildevand. Selv om Holland har andre udfordringer mht. vand end tilfældet er med Gudenåen, kan man lade sig inspirere et velfungerende, tværgående samarbejde
Nordtyskland	Fokus ► tysk helhedstænkning i forbindelse med de Nordtyske floder
	Ensartethed i skilte og faciliteter sørger for en sammenhængende oplevelse for de turister og friluftsmennesker, der besøger de Nordtyske floder. Floden Mosel, der godt nok er større end Gudenåen, er et eksempel herpå.
England	Fokus ► beskyttelse/bevarelse/brug af vandvejene ”inland waterways” til gavn for brugerne.
	Der er ikke tale om myndighed eller turistorganisationer, men derimod en medlemsorganisation, hvor medlemmerne typisk er sejlene. Organisationen støtter formål, stiller ekspertviden til rådighed osv.

Af hensyn til vejret, foreslår sekretariatet, at studieturen foregår i en af følgende perioder

- 11. – 13. maj 2015
- 2. – 4. juni 2015
- 10. -12. juni 2015

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen peger på emne, destination og tidspunkt for studieturen 2015

Referat

Gudenåkomitéen pegede på Tyskland som destination for studeturen i 2014. Der kan hentes inspiration i den tyske helhedstænkning omkring de tyske vandveje til at binde Gudenåen sammen som koncept. Tidspunktet for turen er 30. september – 2. oktober 2015

7. Laksebestandsrapporten

Tidligere behandling

På Gudenåkomiteens møde den 7. juni 2013 blev der orienteret om, at Danmarks Center for Vildlaks (DCV) havde tilbudt at gennemføre en undersøgelse af størrelsen af laksebestanden nedstrøms Tange Sø. De tre kommuner på strækningen, Favrskov, Randers og Viborg, var positive overfor ideen, og det blev besluttet at indhente tilbud på opgaven fra DCV og et andet firma.

Baggrund

Favrskov, Randers og Viborg Kommune har finansieret en undersøgelse, der blev gennemført i efteråret 2013 af DCV. Der blev ikke indhentet tilbud fra andre firmaer, da DCV bidrog med egenfinansiering og det derfor blev vurderet, at opgaven ikke kunne løses billigere af andre. Rapporten er nu klar, og er vedlagt som bilag 7.

Undersøgelsen blev foretaget ved at indfange laks ved hjælp af elfiskeri på strækningen mellem Tangeværket og Nørreåens udløb i Gudenå, mærke dem og genfange to uger senere. Ud fra tallene for fangst og genfangst blev den årlige lakseopgang estimeret. Derudover blev indberettede fangster af laks fra Bjerringbro Sportsfiskerforening, Langaa Sportsfiskerforening og Randers Sportsfiskerklub anvendt. 2013 betegnes af lystfiskerne som et atypisk år med mindre lakseopgang end normalt. Dog var fangsterne i 2013 nogenlunde de samme som de tre foregående år.

Den samlede opgang af laks i 2013 blev på denne baggrund vurderet til at være 851 laks (minimumsestimat). De fleste blev fanget på den øverste delstrækning, især i området omkring Bjerringbro Renseanlæg, mens der blev fanget meget få på den nederste strækning mellem Langå og Fladbro. Der blev endvidere observeret mange havørreder under elfiskeriet.

17

Sekretariatets bemærkninger

Undersøgelsen giver en god beskrivelse af forholdene for laksebestanden i Gudenåen nedstrøms Tange Sø i 2013. Rapporten fastslår, at der blev fanget og hjembragt 357 laks, hvilket giver en fangstrate af den estimerede opgang på 42%.

Da der ikke tidligere er lavet lignende undersøgelser, kan tallene ikke sammenlignes med tidligere år.

Bilag

Bilag 7: Undersøgelse af antallet af opgangslaks i Gudenåen 2013

Indstilling

Det indstilles, at

- orienteringen tages til efterretning.

Referat

Indstillingen godkendt.

8. Etablering af gyde- og opvækstpladser for laksefisk i Gudenåen neden for Tangeværket

Favrskov Kommune har anmodet om at få følgende punkt optaget på dagsordenen og har fremsendt følgende materiale:

Baggrund

Favrskov Kommune er i færd med at få udarbejdet en forundersøgelse til, hvorvidt det er muligt at etablere store gyde- og opvækstarealer for laksefisk i Gudenåen ved Ulstrup.

Målet er at forsøge at skabe et lystfiskerprojekt og at genskabe noget af den oprindelige, naturlige Gudenå og tilknyttede lakseproduktion i Gudenåen. Det skal også give mulighed for, at de første vilde, naturligt producerede laks vender tilbage som store gydefisk, der både kan indgå i gydningen og lystfiskeriet i Gudenåen. Projektet vil forventeligt også bedre forholdene for havørred og andre fiskearter, herunder habitatarterne flod- og havlampret, der er en del af udpegningsgrundlaget for Randers Fjord.

Problematik

Efter vurderinger af indsamlet data og interview med Gudenaacentralen (Tangeværket) i foråret 2014 har Favrskov Kommunes konsulenter Rambøll og DTU Aqua konkluderet, at der ikke vil være tilfredsstillende overlevelse af laksefiskeyngel på et etableret gyde- og opvækststryg i Gudenåen omkring Ulstrup. Dette skyldes de variationen i vandstanden, som først og fremmest den daglige drift – men også den løbende vedligeholdelse – af Tangeværket medfører. Dette resulterer ved Ulstrup 5-6 km nedenfor Tangeværket i op til 40 cm udsving i vandstandshøjden ved normal daglig drift og til tider op mod det dobbelte ved den løbende vedligeholdelse.

18

De store unaturlige udsving i vandstanden vil umuliggøre de naturlige og forholdsvis stabile lavvandede forhold, som fiskeynglen har brug for til at overleve. Favrskov Kommune vurderer i tilknytning hertil, at det af samme årsag er tilsvarende usandsynligt, at der kan etableres velfungerende gyde- og opvækstpladser for laksefisk andre steder i Gudenåen nedenfor Tangeværket, med den nuværende driftssituation ved Tangeværket.

Favrskov Kommune ønsker derfor, at Gudenåkomiteen vil rette en samlet forespørgsel til Gudenaacentralen om, at værket søger at medvirke til at ændre på den nuværende drift, således at der skabes mulighed for at kommunerne nedstrøms Tangeværket kan planlægge og etablere gyde- og opvækstområder for laks og ørred til glæde for lokalbefolkningen, turismen og den rekreative anvendelse af Gudenåen.

Sekretariatets bemærkninger

Rammerne for Tangeværkets påvirkning af vandstanden i Gudenåen nedstrøms værket er ifølge en jubilæumsbog i forbindelse med Gudenaacentralens 25 års jubilæum fastlagt i et forlig under Gudenaakommisionen.

Rammerne er, at Tangeværket i perioden 15. marts – 15. oktober skal aflede lige så meget vand til den nedre del af åen, som der strømmer til Søen, hvad enten denne afledning sker gennem turbinerne eller gennem frislusen ved en fuldstændig jævn afledning døgnet rundt. Betingelsen gælder, når vandstanden i Gudenåen ved Bjerringbro er 3,7 m DNN (Dansk Normal Nul) eller derover.

Baggrunden er formentlig, at efter Tangeværkets etablering forekom der situationer, hvor værket om sommeren sparede vand op i Tange Sø og lukkede det ud gennem turbinerne i større mængde i kortvarige perioder, så det skabte oversvømmelser neden for værket.

Forliget er refereret i en Forligskommissionskendelse fra 9. juni 1933

Den præcise ordlyd fra ovennævnte kommissionskendelse (punkt 2) fra Statens vandbygningsvæsen af 9. juni 1933 om Gudenåcentralens forpligtigelser og rettigheder i henhold til vandføringen, er gengivet herunder:

2) Til yderligere Sikkerhed mod Oversvømmelse fastsættes der et Flodemaal for Bagvandet i Kote 3,7m over Dansk Normalnul ved Bjerringbro, hvilket Flodemaal i Tidsrummet 15. Marts – 15. Oktober ikke maa overskrides, med mindre Vandtilstrømningen til Tange Sø bliver saa stor, at det for Søen fastsatte Flodemaal 13,62 m over Dansk Normalnul ikke kan overholdes ved en fuldstændig jævn Afledning af Vandet Døgnet rundt. Fra dette Tidspunkt skal Centralen være berettiget til jævnt at aflede lige så meget Vand til den nedre Del af åen, som der strømmer til Søen, hvad enten denne Afledning sker gennem Turbinerne eller gennem Frislusen.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter Favrskov Kommunes anmodning om en samlet henvendelse til Gudenåcentralen.

19

Referat

Gudenåkomitéen drøftede Favrskov Kommunes anmodning om en samlet henvendelse til Gudenåcentralen. Gudenåkomitéen bakker op om, at der skal tages kontakt til Gudenåcentralen med det formål at indgå en dialog omkring problemstillingen.

På den baggrund tager sekretariatet kontakt til Gudenåcentralen og arrangerer et møde. Fra Gudenåkomitéen deltager formandsskabet og Favrskov Kommune i mødet.

9. Koncessioner

Baggrund

Sekretariatet har på baggrund beslutning på Gudenåkomitéens møde 4. juni 2014¹, indhentet ekstern juridisk bistand mhp. at afklare forholdene omkring koncessioner, der er eller bliver ledige i løbet af en kontraktperiode. Forholdene er beskrevet af juristen i et notat, hvis fulde ordlyd kan ses i bilag 8.

Sekretariatets bemærkninger

Notatet indeholder en redegørelse for, efter hvilke regler og principper ledige kanokoncessioner på Gudenåen kan tildeles. I den forbindelse indeholder notatet tillige en redegørelse for, om og i givet fald under hvilke omstændigheder der kan ske overdragelse af tildelte koncessioner i forbindelse med salg af virksomhed.

Notatets hovedkonklusioner er som følger:

- De enkelte kommuner har givet fuldmagt til Gudenåkomitéen til at tildele udlejningskoncessioner til langtursejlands på de vilkår, der følger af regler for udlejningsvirksomhed af fartøjer på Gudenåsystemet.
- Det er dermed Gudenåkomitéen, der råder over og tildeler ledige koncessioner i forbindelse med udbuddet samt i perioden mellem 2 udbud (kaldet koncessionsperioden). Den enkelte kommune kan derfor ikke selv tildele ledige koncessioner
- Eneste undtagelse fra dette tildelingsprincip er salg af en virksomhed i koncessionsperioden, hvor ejeren af virksomheden har fået tildelt koncessioner. Her har den enkelte kommunalbestyrelse beføjelse til at acceptere, at en tildelt koncession i forbindelse med salg af virksomhed overføres til den nye ejer af den pågældende virksomhed. Det er en forudsætning, at der ikke sker ændringer i vilkårene for koncessionen og at der er tale om kontinuerlig drift. Der er således udelukkende tale om en snæver godkendelsesbeføjelse.
- I forhold til koncessioner, der tildeles af Gudenåkomitéen, følger det i øvrigt, at tildeling skal ske ved udbud, jf. regler for udlejningsvirksomhed af fartøjer på Gudenåsystemet. Der er ikke i reglerne indarbejdet særlige bestemmelser, som regulerer tildeling af koncessioner, der bliver ledige i en koncessionsperiode, hvorfor sådanne koncessioner i princippet også skal tildeles efter udbud.
- Hvis der skal ske ændringer i ovennævnte regler, nødvendiggør dette, at reglerne for udlejningsvirksomhed af fartøjer på Gudenåsystemet ændres, og at ændringerne af reglerne offentliggøres jf. bekendtgørelse om ikke-erhvervs mæssig sejls og anden færdsel på Gudenåen, § 12, og servicedirektivet.

Bilag

Bilag 8: Notat om tildeling af ledige fartøjskoncessioner i Gudenåsystemet

---

¹ Sagsnummer 13/100514

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Principperne for tildelingen af fartøjskoncessioner som beskrevet i sagsfremstillingen fastholdes

Referat

Indstillingen godkendt.

10. Orientering om Sekretariatets opgaver i 2014 og orientering fra GudenåSamarbejdet

Baggrund

Da Gudenåkomitéens sekretariats projektleder, Anni Nørskov Mørch, fratræder sin stilling med udgangen af september måned, har sekretariatet i en periode ingen bemanning til at løse opgaverne, der vedrører GudenåSamarbejdet, herunder GudenåKonferencen og Gudenå Helhedsplanen.

I lyset af dette vedtog GudenåSamarbejdet og Gudenåkomitéen 8. september 2014 at aflyse GudenåKonferencen 2014. I stedet planlægges den interessentinvolvering og kvalitetssikring af Gudenå Helhedsplanen, som konferencen skulle sikre, at blive gennemført ved hjælp af en digital høringsfase og efterfølgende møder med interessentgrupper.

Den største resterende opgave i sekretariatet i relation til GudenåSamarbejdet, der har været planlagt til udførelse i 2014, er dermed at sikre interessentinvolvering i Gudenå Helhedsplanen og herefter endeligt klargøre Helhedsplanen til politisk behandling til GudenåSamarbejdets møde 21. november 2014, Gudenåkomitéens møde 5. december 2014 og efterfølgende i de enkelte kommuner.

Økonomi

I Gudenåkomitéens budget for 2014 er afsat en post til GudenåSamarbejdet på 100.000 kr. samt lønmidler til projektlederen med ansvar for opgaverne omkring GudenåSamarbejdet. Den største post i GudenåSamarbejdets budget på 55.000 kr. til GudenåKonferencen afholdes ikke i 2014 og foreløbig er tre måneders løn ikke forbrugt. Øvrige poster forventes ikke at overskride budgetterede.

22

Sekretariatets opgaver i resten af 2014

Sekretariatet arbejder i resten af 2014 ud fra nedenstående prioritering af de samlede arbejdsopgaver i sekretariatet.

Gudenåkomitéens koordinator, Majbritt Kjeldahl Lassen varetager fortsat følgende opgaver:

- Sekretariatsfunktion for Gudenåkomitéens møde 4. december 2014 og tilknyttede møder i embedsmandsgruppen og evt. andre faggrupper
- Sekretariatsfunktion for møde i Brugerrådet for sejlads 11. november 2014 og tilknyttede møder i sejladsteknikergruppe og evt. andre faggrupper
- Økonomistyring for Gudenåkomitéen og sejladsområdet samt forberedelse af årsafslutning
- Projektledelse af nye hjemmesider til Gudenåkomitéen (gudenåkomitéen.dk samt sejladspågudenåen.dk)
- Administration af bådregistreringsordningen

Ved en projektansættelse eller lignende løses følgende opgaver for GudenåSamarbejdet:

- Digital høring af Gudenå Helhedsplanen vha. Plansystemet DKplan
- Møder med interessenter om Gudenå Helhedsplanen
- Klargøring Gudenå Helhedsplanen til politisk behandling
- Sekretariatsfunktion for GudenåSamarbejdets møde 21. november 2014

- Fremlæggelse af Gudenå Helhedsplanen samt scenarier til GudenåSamarbejdets fremtidige organisering til Gudenåkomitéens møde 5. december 2014

En eventuel nyansættelse af en projektleder til opgaverne omkring GudenåSamarbejdet i 2015 afhænger af kommunernes budgetforhandlinger, hvori budgetforslaget for GudenåSamarbejdet 2015 indgår (se særskilt punkt om budgetforhandlingerne i kommunerne).

Orientering fra GudenåSamarbejdet om Gudenå Helhedsplanen

GudenåSamarbejdet udarbejder i 2014 den første version af Gudenå Helhedsplanen. Helhedsplanen skal beskrive GudenåLandets rekreative potentialer og stille projektforslag, som kan støtte og igangsætte bæredygtig udvikling inden for natur, kultur og oplevelser.

Gudenå Helhedsplanen 2014 prioriterer tre konkrete indsatsområder, som har klare potentialer, der kun eller bedst kan realiseres i tværgående udviklingsprojekter. Til hvert indsatsområde foreslår Helhedsplanen en række projekter.

- Lystfiskerturisme
- Stisystemer
- Kulturhistorie

Et 1. udkast til Gudenå Helhedsplanen 2014 blev præsenteret og drøftet på GudenåSamarbejdets møde 27. juni 2014. Mellem primo juli og medio september 2014 har 1. udkast af Gudenå Helhedsplanen været i intern høring blandt Gudenåkomitéens kommuner og de øvrige medlemmer af GudenåSamarbejdet, VisitGudenaa, LAG'erne langs Gudenåen og OplevGudenaa. Målet med den interne høring har været at kvalitetssikre det faktuelle indhold i Helhedsplanen og sikre et præcist billede af de igangværende indsatser og potentialer i alle kommuner.

Herefter kan Gudenå Helhedsplanen sendes i en ekstern høring, hvor eksterne interessenter kan idéudvikle yderligere på planen.

Gudenå Helhedsplanen formidles via det digitale plansystem DKplan, som fremtræder som en almindelig og overskuelig hjemmeside, hvor tekst suppleres med billeder, interaktive kort, pdf-læser til bilag med mere. DKplan kan også bruges til at gennemføre digitale høringer.

Ved udgangen af september er kommentarerne fra den interne høring indarbejdet i en ny version af Gudenå Helhedsplanen, og denne nye version af Helhedsplanen er indsat i DKplan.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning.

Referat

Indstillingen godkendt.

11. Status på de nye hjemmesider

Baggrund

Gudenåkomitéen besluttede på møde 4. juni 2014 at anvende midler til 2 nye, separate hjemmesider – hhv. en ny hjemmeside til Gudenåkomitéen (finansieret via Gudenåkomitéens budget) og en ny sejladshjemmeside (finansieret via budgettet for sejladsområdet).

Sekretariatet har med henblik på indhentning af tilbud på nye hjemmesider gennemført samtaler med 3 IT firmaer med base i Århus (ditmer, Novicell og DIS/play). Firmaerne var udvalgt efter deres erfaring med borgerbetjente hjemmesider og deres størrelse.

Valget faldt på Novicell af flere årsager.

Novicell var villig til at indgå en fastprisaftale; en fordel inden for IT projekter.

Novicell vil genbruge centrale dele af det allerede eksisterende kodemateriale, hvilket vil medvirke til at holde mængden af ”børnesygdomme” nede

Novicell koder i et system, der ikke har licensomkostninger, fungerer godt i forhold til integration med forretningssystemer, ingen designbegrænsninger har samt har en brugervenlig indholdsredigering. Det anvendte system gør endvidere, at man uden problemer kan skifte leverandør.

Novicell har lavet flere, store websites i Umbraco – bl.a. Rigsrevisionen, Expert og Kilroy Travels.

24

Arbejdet med begge hjemmesider er påbegyndt. Gudenåkomitéen hjemmeside er oppe at køre medio oktober 2014, mens første udgave af sejladshjemmesiden beregnet på afklarende brugertests foretages medio oktober 2014. Den er klar til drift ved udgangen af 2014.

De nye hjemmesider kan etableres indenfor det afsatte budget

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Referat

Indstillingen godkendt.

12. Orientering fra kommunerne om budgetforhandlinger

Baggrund

På møde i Gudenåkomitéen 4. juni 2014 blev budgetforslagene for hhv. Gudenåkomitéen 2015 og GudenåSamarbejdet 2015 godkendt under forbehold for budgetlægningen i de enkelte kommuner.

På denne baggrund gives en gensidig orientering fra kommunerne om status for budgetlægningen.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Referat

Indstillingen godkendt.

Samtlige kommuner havde tilsagn om det øgede midler til GudenåSamarbejdet i 2015. For at sikre finansiering i årene herefter påpegede flere kommuner, at Gudenå Helhedsplanen skal vise sit værd.

13. Punkter til næste møde

Forslag til emner til næste møde i Gudenåkomitéen 5. december 2014. Mødet vil bl.a. pga. et julefrokosttraktament være længere end sædvanligt og blive afholdt på den Gudenånære Kongensbro Kro (Gl. Kongevej 70 - 8643 Ans By) i tidsrummet 9:00 – 15:00

- VOP
- Status for Vandråd og kommuners arbejde med indsatsplanen for vandløb
- Budgetforslag 2015 for sejladsområdet
- Mødeplan for 2015 + temaer/ opgaver
- Gudenå Helhedsplan til politisk behandling
- GudenåSamarbejdet 2015
- Modeller for GudenåSamarbejdets fremtidige organisering
- Orientering fra GudenåSamarbejdet
- Orientering om hjemmesider
- Orientering fra Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen – sejladsstatisk/kontrol
- Vedtægter for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen
- Forretningsorden for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen
- Vedtægter for Gudenåkomitéen
- Forretningsorden for Gudenåkomitéen
- Medlemskab af Waterways
- Orientering om sejladsbekendtgørelsen og bådregisteret
- Scenarier for finansiering af sejladsområdet
- Status på Naturstyrelsens vurdering af sejladsbekendtgørelsen

14. Eventuelt

Kommunerne orienterer gensidigt om Gudenårelaterede projekter.